

HƯỚNG DẪN SOẠN VĂN LỚP 6

BÀI: THẦY THUỐC GIỎI CỘT NHẤT Ở TÂM LÒNG

I. Tác phẩm

– Thể loại: Truyện trung đại viết bằng chữ Hán.

– Phương thức chính: Tự sự

– Xuất xứ: Trích trong “Nam Ông mộng lục”

– Bố cục: 3 phần

Phần 1. Từ đầu đến..... “Ngài được người đương thời trọng vọng”: Giới thiệu Thái y lệnh Phạm Bân

Phần 2. Tiếp theo đến.... “thật xứng với lòng ta mong mỏi”: Y đức của Thái y lệnh

Phần 3. Còn lại: Hạnh phúc chân chính của bậc lương y.

II. Tóm tắt truyện Thầy thuốc giỏi cốt nhất ở tấm lòng

Ông Phạm Bân có nghề y gia truyền, giữ chức Thái y lệnh, phụng sự vua Trần Anh Vương. Ông thường đem tiền bạc mua thuốc tốt và tích trữ thóc gạo giúp đỡ người nghèo. Một hôm có người dân đến xin ông chữa bệnh gấp cho người nhà đang nguy kịch. Đúng lúc đó thì sứ giả của vua đến triệu ông vào cung chữa bệnh cho một quý nhân bị sốt. Thấy không gấp, ông đã đi chữa bệnh cho người đàn bà kia, sau đó đến tở lòng thành với vua. Khi hiểu rõ ý ông, vua từ quở trách chuyển sang khen ngợi ông “đã giỏi nghề nghiệp lại có lòng nhân đức”.

+ Trả lời quan Trung sứ: bệnh đó không gấp, nay mạng sống của nhà người này chỉ trong khoảnh khắc. Tôi hãy cứu họ trước, lát sẽ đến vương phủ.

a) Nhận xét về nhân vật Thái y:

+ Thái y là người toàn tâm toàn ý cho sự nghiệp cứu người.

+ Là một thái y đặt mục đích cứu người lên trên hết, không sợ quyền uy.

+ Giàu lòng nhân hậu, yêu thương mà chữ tâm và tài đều tỏa rạng.

– Điều cảm phục nhất về hành động của ông: Đem hết của cải trong nhà mà mua thuốc, mua gạo chữa bệnh cho người nghèo, bệnh có dầm dề máu mủ cũng không hề né tránh.

=> Điều đó thể hiện y đức của người thầy thuốc vô cùng cao quý.

b) Câu nói của quan Trung sứ của Thái y lệnh :

– Biết rằng mình làm Thái y lệnh là phục vụ trực tiếp cho triều đình nên ngài nói: “Tôi có mắc tội”.

– Chấp nhận sự trừng phạt nghiêm khắc nhất là cái chết: “Tội tôi xin chịu”.

– Khẳng định cứu tính mạng người đang nguy kịch mà không cần quan tâm tới tính mạng của mình.

+ Giữa 2 người bệnh, chỉ có sự lựa chọn duy nhất : “Nếu người kia không được cứu, sẽ chết trong khoảnh khắc, chẳng biết trông vào đâu”.

+ Đối với mình, Thái y lệnh hi vọng “trông cậy vào chúa thượng, may ra thoát”

– Nhận xét:

+ Thái y lệnh đã yêu thương người bệnh cơ khổ hết mực.

+ Ông quyết tâm cứu sống người bệnh bất chấp cả mạng sống của mình.

Câu 2 (Trang 165 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Trước cách xử sự của vị thái y lệnh, thái độ của Trần Anh Vương diễn biến như thế nào? Qua đó, nhân cách của Trần Anh Vương được thể hiện ra sao?

Trả lời:

Trước cách xử sự của Thái y lệnh, thái độ của Trần Anh Vương từ chỗ quở trách, chuyển sang mừng rỡ, khen ngợi: “Ngươi thật là bậc lương y chân chính, đã giỏi về nghề nghiệp lại có lòng

nhân đức, thương xót con đở của ta, thật xứng với lòng ta mong mỏi”. Sự việc này cho thấy: Trần Anh Vương là một người sáng suốt, rộng lượng. Đồng thời, những người làm nghề y hôm nay và mai sau đọc truyện này có thể rút ra cho mình những bài học bỏ ích về lòng tận tụy thương yêu, ý thức cứu người như cứu mình, cần ưu tiên chữa trị người bệnh nặng – bất kể địa vị của họ như thế nào.

Câu 3 (Trang 165 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Qua câu chuyện Thầy thuốc giỏi cốt nhất ở tấm lòng có thể rút ra cho những người làm nghề y hôm nay và mai sau bài học gì?

Trả lời:

Qua câu chuyện Thầy thuốc giỏi cốt nhất ở tấm lòng có thể rút ra cho những người làm nghề y hôm nay và mai sau bài học: Một thầy thuốc giỏi không phải là người chỉ có tài chữa bệnh mà quan trọng hơn là phải có lòng yêu thương sâu sắc và quyết tâm hết mức để cứu chữa cho người bệnh.

Câu 4 (Trang 165 SGK ngữ văn 6 tập 1)

Hãy so sánh nội dung y đức(a) được thể hiện ở văn bản Thầy thuốc giỏi cốt nhất ở tấm lòng với văn bản kể về Tuệ Tĩnh (tr. 44).

Trả lời:

Thái y lệnh và thầy Tuệ Tĩnh (trang 44) đều là hai người có y đức, có tôn chỉ “chữa bệnh cứu người” dựa trên tấm lòng rất nhân hậu.

– Giống nhau:

+ Cả hai đều gặp tình huống truyện như nhau. Một lúc có hai người bệnh : một người nguy cấp và một người bị nhẹ hơn, một người nghèo khổ và một người giàu có, địa vị.

+ Cả hai đều chịu sức ép từ phía quyền lực nhưng họ đã làm theo mệnh lệnh của trái tim, của tấm lòng.

– Khác nhau về tình tiết:

+ Nhà quý tộc cho mời Tuệ Tĩnh nhưng người ta khiên thẳng bé gãy chân con nhà nông dân đến.

+ Thái y lệnh đi ngay khi hay tin người đàn bà màu chày như xối, vừa lúc đó có lệnh vào cung chữa cho quý nhân bị sốt.

+ Tuệ Tĩnh chủ động trong lựa chọn.

+ Thái y lệnh từ chối uy quyền, chấp nhận chịu tội. Tuệ Tĩnh và Thái y lệnh là hai tấm gương lớn về y đức về tấm lòng cao cả của người thầy thuốc.

IV. Soạn phần luyện tập Thầy thuốc giỏi cốt nhất ở tấm lòng

Bài 1. Một bậc lương y chân chính theo mong mỏi của Trần Anh Vương phải như thế nào? Hãy so sánh nội dung đó với nội dung trong lời thề của Hi-pô-cờ-rát được trích ở phần Đọc thêm.

Trả lời:

– Một bậc lương y chân chính theo mong mỏi của Trần Anh Vương phải giỏi cả về nghề nghiệp cả về lòng nhân đức, thương xót đám con đồ.

– So sánh với lời thề Hi-pô-cờ-rát, đều đề cao chữ “tâm”, thể hiện tấm lòng của người thầy thuốc với người nghèo khổ, riêng sự mong mỏi của Trần Anh Vương còn có yêu cầu về tay nghề người thầy thuốc phải giỏi.

Bài 2. Nhan đề văn bản này nguyên chữ Hán là *Y thiện dụng tâm* (y: chữa bệnh, thầy thuốc; thiện: giỏi, tốt, lành; dụng: dùng, đem dùng; tâm: lòng, tấm lòng). Có sách dịch nhan đề trên là *Thầy thuốc giỏi ở tấm lòng*, ở đây dịch: *Thầy thuốc giỏi cốt nhất ở tấm lòng*. Vậy có gì khác nhau? Em tán thành cách nào? Lí do?

Trả lời:

Nhan đề có từ “cốt nhất” hay và sâu sắc hơn vì nhấn mạnh tầm quan trọng của lương y và đức độ người thầy thuốc.